

YTIMESSÄ

MILLOGIN
ASIAKASLEHTI

1 / 2022

"Strateginen
kumppanuus on
vaativa ja harvoille
myönnetty
kumppanuuden
korkein aste"

SIVU 4

Millog palkitsee
ansioituneita varusmiehiä

S. 12

Useita tilahankkeita
käynnissä

S. 14

Turvallisuus tehdään
yhdessä

S. 24

Millog

Millog varautuu laaja-
alaiseen vaikuttamiseen
myös yksilötasolla

- 3 Muuttunut turvallisuustilanne tiivistää yhteistyötä
- 4 ”Strateginen kumppanuus on vaativa ja harvoille myönnetty kumppanuuden korkein aste”
- 7 Mahdolliset yhtiörakenteen uudelleenjärjestelyt toisivat asiakkaille monipuolisempia palvelukokonaisuuksia
- 8 Toteutetut oivallukset lisäävät kotimaista huoltovarmuutta ja tuovat selkeitä kustannussäästöjä asiakkaalle
- 10 Kotimaisen huoltovarmuuden merkitys korostuu muuttuneessa turvallisuustilanteessa
- 12 Millog palkitsee kunnossapidon tehtävissä ansioituneita varusmiehiä
- 18 Elinjaksopalveluilla suorituskykyä ja kunnossapidon tehokkuutta
- 20 Millogin huoltoosastot varmistavat Puolustusvoimien kaluston toiminnan kriisinhallintaoperaatioissa
- 23 Millog Oy sai eurooppalaisen EMAR 145 -toimiluvan sotilasilmailun tuotteiden, osien ja laitteiden huoltoon
- 30 Millogin järjestämä huutokauppa houkutteli jälleen satoja Tampereen Kalkkuun

Toimitilat suunnitellaan
käyttäjien tarpeet edellä

Millogilla laitetaan hyvät
työturvallisuuskäytännöt
kiertoon

Ketterä kotimainen toimija
pystyy mukautumaan
tiukkoihinkin vaatimuksiin

Millog

Millogin asiakaslehti

13. vuosikerta

Ilmestymisaika

kesäkuu 2022

Lehti ilmestyy

kerran vuodessa

Seuraava lehti

2023

Päätoimittaja

Veli-Matti Kohtamäki

Vastaava toimittaja

Maria Takalo, p. 040 315 7020

Toimituskunta

Henna Lusa

Ruska Paronen

Taru Kumpulainen

Emilia Särkiniemi

Emmi Poutanen

Sanna Heikkinen

Taitto

Unfair Lean Marketing Oy

Paino

Punamusta

Etukannen kuva

Opa Latvala

MILLOG.FI

f y in

Anna palautetta, ehdota juttua:
maria.takalo@millog.fi

Muuttunut turvallisuus-tilanne tiivistää yhteistyötä

KUVA: OPA LATVALA

EDELLISESSÄ YTIMESSÄ-LEHDEN NUMEROSSA pohdimme poikkeusolojen vaikutusta valmiuskäytäntöihimme. Sen jälkeen koronaan liittyvä uutisointi on paljolti jäänyt Euroopassa puhjenneen sodan varjoon. Venäjän hyökkäys Ukrainaan on osoittanut kansallisen puolustuskykymme tärkeyden. Suomi on pyrkimässä Natoon, sillä jäsenyys vahvistaisi Suomen turvallisuutta, ja jäsenenä Suomi vahvistaisi koko puolustusliittoa.

Vaikka Suomeen ei kohdistu tällä hetkellä välitöntä sotilaallista uhkaa, Puolustusvoimilla on oltava nopea toimintavalmius sekä kyky toimia pitkäkestoisessa ja laajamittaisessa sotilaallisessa kriisissä. Puolustusvoimille on osoitettu lisärahoitusta valmiuden ja Suomen puolustuskyvyn vahvistamiseksi. Strategisena kumppanina me Millogilla ymmärrämme tilanteen vakavuuden ja pyrimme kaikin keinoin tukemaan Puolustusvoimia tehtävissään. Pyrimme parantamaan kaluston käytettävyyttä vielä entisestään sekä huolehtimaan kunnossapitotoimintojen huoltovarmuudesta ja varastojen tasosta yhdessä Puolustusvoimien kanssa.

Haastattelimme tähän lehteen Logistiikkalaitoksen tulevaa johtajaa, kenraalimajuri **Jari Mikkosta**. Hän kertoo, että kaikkien kumppaniorganisaatioiden tulee

ymmärtää poikkeusolojen toimintatavat sekä kumppanuuden keskeinen merkitys Puolustusvoimien operoinnin mahdollistajana. Tähän tähtääme strategisessa kumppanuudessamme. Yhteistyömme Logistiikkalaitoksen kanssa on ollut hyvää, ja nyt on aika tiivistää kommunikaatiota ja yhteisiä toimiamme entisestään.

Olemme poimineet lehtemme sivuille tietoa muun muassa oivalluksista, joiden avulla pyrimme lisäämään kotimaista huoltovarmuutta ja saavuttamaan kustannussäästöjä. Kerromme myös siitä, kuinka olemme varautuneet laaja-alaiseen vaikuttamiseen, sekä erilaisista toimitilahankkeista, joissa otamme huomioon tilojemme turvallisen käytön ja muunneltavuuden muuttuvien tarpeiden mukaan.

Toivomme, että rauha laskeutuisi Ukrainaan eikä maamme turvallisuustilanne heikkenisi maailmaa ja uskomuksiamme myllertävistä tapahtumista huolimatta.

Hyvän kesän toivotuksin,

Sami Pitkänen
toimitusjohtaja

A man in a blue military uniform with Finnish insignia, including a crest on the collar and a Finnish flag on the sleeve. He is sitting at a white round table with a smartphone and a folded uniform jacket. The background shows a blurred outdoor setting with trees and a building.

"Strateginen kumppanuus on vaativa ja harvoille myönnetty kumppanuuden korkein aste"

TEKSTI: HENNA LUSA
KUVA: OPA LATVALA

Kenraalimajuri Jari Mikkonen odottaa innolla uuteen, mielenkiintoiseen ja haastavaan tehtävään siirtymistä ja on kiitollinen häntä kohtaan osoitetusta luottamuksesta.

Puolustusvoimien logistiikkalaitoksen tuleva johtaja aikoo jatkaa laitoksessa meneillään olevaa kehitystä; madaltaa organisaatiota, parantaa kustannustehokkuutta ja laatua sekä suunnata resurssit toteuttamaan laitoksen ydintehtäviä.

KENRAALIMAJURI JARI MIKKONEN

tutustui keväällä uuteen työympäristöönsä Tampereella. Pääesikunnan logistiikkapäällikkönä toimiva Mikkonen siirtyy johtamaan Puolustusvoimien logistiikkalaitosta heinäkuun alussa samalla, kun nykyinen johtaja, insinööri-kenraalimajuri **Kari Renko** siirtyy reserviin.

– Etsin asuntoa Tampereelta, sillä kotimme säilyy pääkaupunkiseudulla, eli tulen olemaan arkipäivät täällä jatkossa reppurina. Pääsen pitkästä aikaa työskentelemään maan päälle – kymmenisen vuotta olen tehnyt töitä luolatilaisissa, hän mainitsee.

Logistiikkapäällikön pestissä Mikkonen on ohjannut logistiikkajärjestelmää sekä suunnitellut Puolustusvoimien ja muun yhteiskunnan logistiikkaa yhdessä valtionhallinnon, elinkeinoelämän ja huoltovarmuusorganisaatioiden kanssa. Uudessa tehtävässään hän aikoo jatkaa Logistiikkalaitoksessa meneillään olevaa kehittämistä.

– Suorituskyky on Puolustusvoimien toiminnan keskeinen tekijä. Logistiikkalaitoksen kannalta se tarkoittaa logistiikan operatiivista valmiutta, kaluston hyvää käytettävyyttä ja kunnossapitokykyä. Asiakkaamme eli jouk-

kojen toimintaedellytysten on säilyttävä kaikissa tilanteissa.

Suuri mutta ketterä organisaatio

Puolustusvoimien logistiikkalaitoksesta on muotoutunut yhtenäinen koko Puolustusvoimia palveleva materiaalisuorituskyvyn rakentaja ja logistiikan järjestelyistä vastaava toimija. Mikkosen mukaan laitoksen toiminnassa yhdistyvät niin monipuolinen ja laaja-alainen osaaminen kuin tehokkaat toimintamallit ja -prosessit.

– Tietynlainen suuruuden ekono-mia on laitoksen vahvuus. Samalla tulee säilyttää ketteryys, mikä on koko Puolustusvoimien ja suomalaisen yhteiskunnan mahdollisuus ja vahvuus, hän arvioi.

– Suorituskyvyn rakentamisen ja ylläpidon hidasteiden ja esteiden rai-vaaminen tulee olla jatkuva tavoite Logistiikkalaitokselle ja sen kumppaneille, hän lisää.

Mikkonen näkee tärkeänä jatkaa laitoksen organisaatorakenteen madaltamista, kustannustehokkuuden ja laadun parantamista sekä olemassa olevien henkilöresurssien suuntaamista ydintehtävien toteuttamiseen.

JATKUU

MILLOG AUTTAA JOUKKOJA KASVATTAMAAN RESILIENSSIÄÄN PARANTAMALLA JOUKKOJEN OSAAMISTA.

JARI MIKKONEN, KENRAALIMAJURI

– Päätöksenteon pitää olla sujuvaa. Noudatamme juridisia määräyksiä päätöksenteosta, mutta päätöksiä pitää olla mahdollista tehdä mahdollisimman matalalla organisaation tasolla.

Hänelle merkityksellisintä uudessa työssä on saada laitoksen osaava henkilöstö toimimaan motivoituneena, hyvinvoivana ja energisenä yhteisen päämäärän saavuttamiseksi.

– Näin toteutamme tehtävämme parhaiten niin rauhan aikana kuin tarvittaessa poikkeusoloissa. Jos tahtia joudutaan joskus kiristämään, on mahdollista laittaa vielä uutta vaihdetta silmään.

Myös sotilaalliseen voimankäyttöön on varauduttava

Viime vuosina maailmantilannetta on muuttanut paljon koronapandemia ja äskettäin Ukrainassa syttynyt sota. Mahdolliseen päätökseen Natoon liittymisestä Mikkonen ei ota kantaa.

– Parhaillaan käydään vilkasta keskustelua liittoutumisen eduista ja haitoista. Päätös on poliittinen, joten mukaudumme siihen. Sota on aiheuttanut huolta ja kysymyksiä, ja ihan aiheesta. Venäjä on hyökkäyssodallaan osoittanut arvaamattomuutensa ja häikäilemättömyytensä.

Mikkosen mukaan Suomen puolustusvoimat ja koko yhteiskunta ovat varautuneet myös sotilaallisiin uhkiihin varsin hyvin. Valmiutta säädellään kulloisenkin tilanteen mukaan.

– Vaikka Suomeen ei kohdistu välitöntä sotilaallista uhkaa, on sotilaalliseen voimankäyttöön Suomea vastaan tai sillä uhkaamiseen kuitenkin varauduttava. Yhteiskunta on panostanut kansalliseen turvallisuuteen ja suorituskykyyn myös lisäämällä Puolustusvoimien käytössä olevia resursseja.

Mikkonen kertoo, että kansallisen huoltovarmuuden kehittäminen ja ylläpitäminen on ollut Suomessa pitkäjänteistä. Asejärjestelmien teknistyminen ja logististen ketjujen optimointi aiheuttavat kuitenkin haasteita huoltovarmuudelle.

– Olemme huoltovarmuudessa maailman ehdotonta eliittiä, näin pitää tietysti ollakin. Olemme kuitenkin aikaisempaa riippuvaisempia kansainvälisestä yhteistyöstä. Tämä ei tarkoita sitä, ettemmekö pitäisi huolta riittävästä ajallisesta omavaraisuudesta. Optimoimme varautumistamme taloudellisesti ja huoltovarmuudellisesti, jotta käytämme meille annetut resurssit järkevästi.

Lisää kanssakäymistä organisaation kaikilla tasoilla

Mikkosen mielestä viime vuosien tapahtumat ovat tiivistäneet ja syventäneet myös strategista kumppanuutta. Hän odottaa kaikilta Puolustusvoimien kumppaneilta ammattitaitoista, motivoitunutta ja kustannustehokasta toimintaa.

– Ymmärrys poikkeusolojen toiminnasta ja kumppanuuden keskeisestä

merkityksestä Puolustusvoimien operoinnin mahdollistajana tulee olla selvillä koko kumppaniorganisaatiossa. Kumppaneiden lukumäärä on kasvanut, mutta strateginen kumppanuus on vaativa ja vain harvoille kumppaneille myönnetty kumppanuuden korkein aste. Se onkin varsin haluttu asema, hän muistuttaa.

Hän näkee, että avoimuus ja läpinäkyvyys Millogin kanssa ovat hyvällä tasolla ja kumppani on valmistautunut tukemaan joukkoja entistä paremmin ja syvällisemmällä tasolla. Konkreettisena esimerkkinä hän mainitsee käyttöhuollon parantamisen.

– Millog auttaa joukkoja kasvattamaan resilienssiään parantamalla joukkojen osaamista. Jokaista korjausta varten ei tarvitse viedä järjestelmää tai laitetta korjaamolle. Kehitettävää toki on edelleen, korona on vaikuttanut siihen, että kanssakäyminen on ollut vähäisempää. Toivon, että pystymme lisäämään yhdessä tekemistä ja yhteisiä tapaamisia kaikilla organisaation tasoilla.

Mikkonen kiittää Millogia hyvästä yhteistyöstä ja yhteisistä ponnisteluista Puolustusvoimien suorituskyvyn rakentamiseksi ja operaatioiden mahdollistamiseksi.

– Millogilla ja Logistiikkalaitoksella on ammattitaitoinen ja osaava henkilöstö. Jatketaan yhteistyön tiivistämistä ja menestyksestä kumppanuutta yhteisen isänmaamme hyväksi!

Mahdolliset yhtiörakenteen uudelleenjärjestelyt toisivat asiakkaille monipuolisempia palvelukokonaisuuksia

TEKSTI: HENNA LUSA

KUVA: PÄIVI KANKARE, IMAGIAA

Millog käynnisti keväällä esiselvitykset tytäryhtiöidensä sulauttamisista – viidestä tytäryrityksestä muodostettaisiin kaksi itsenäistä tytäryritystä.

MILLOGIN TYTÄRYHTIÖIDEN MÄÄRÄ on kasvanut viime vuosina yhdestä viiteen. Laajentuminen on osa Millogin strategian mukaista kasvua, jonka ytimessä on turvata Suomelle kriittisten toimintojen huoltovarmuutta. Tytäryhtiöiden toiminnassa ja markkinoissa on yhteneväisyyksiä, joita voitaisiin hyödyntää paremmin yhdessä toteuttamalla.

Tästä syystä Millog käynnisti keväällä esiselvitykset yhtiörakenteen uudelleenjärjestelyistä. Tavoitteena on saada synergiaetuja yhdistämällä tytäryhtiöiden erikoisosaamista ja samalla tarjota asiakkaille monipuolisempia ja selkeämpiä palvelukokonaisuuksia. Esiselvitysvaiheessa tarkastellaan Virve Tuotteet ja Palvelut Oy:n (VTP) sulautumista osaksi Senop Oy:tä sekä Laivakone Oy:n ja Hämeen Diesel Oy:n sulautumista Oy Western Shipyard Ltd:iin (WSY).

– Sulautuvat yhtiöt liitettäisiin vastaanottaviin yhtiöihin omina liiketoiminta-alueinaan nykyisten liiketoimintojen rinnalle. Yhtiöt toimisivat jatkossa uusien, yhtenäisten brändien alla, Millogin toimitusjohtaja **Sami Pitkänen** selventää.

Fuusioitumisten arvioidaan luovan uusia kasvumahdollisuuksia vahvistamalla osaamista, tehostamalla

myyntiä ja markkinointia sekä laajentamalla tuote- ja palveluvalikoimaa. Mahdollisten yritysjärjestelyiden täytäntöönpanoajankohta ajoittuisi alkusyksyyn 2022.

– Senopilla on erittäin hyvä ja toimiva yhteistyö Puolustusvoimien kanssa. VTP:n kanssa yhdistyminen loisi mahdollisuuksia uusien, laajempien palvelumallien rakentamiseen esimerkiksi viestinnän tarpeisiin. Laitteiden ja järjestelmien sijaan voisimme tarjota kokonaisii toiminnallisuuksia, arvioi Senopin toimitusjohtaja **Aki Korhonen**.

– Huoltovarmuuden turvaaminen ja nykyisten asiakkaiden palveleminen on meille jatkossakin tärkeää ja ydintoimintaa, WSY:n toimitusjohtaja **Janne Sirviö** lisää.

Vaikka Millogin tytäryhtiöt toimivat itsenäisinä myös mahdollisten sulautumisten jälkeen, on Millogin suunnitelmissa kasvattaa tytäryhtiöiden roolia valmiustyössä muun muassa poikkeusolojen toimintaa ja resurssointia suunnitteleamalla sekä harjoittelemalla.

– Se on mielestämme tärkeää, jotta voimme mahdollisissa poikkeustilanteissa käyttää kaikkea osaamistamme huoltovarmuuden ja asiakkaidemme toiminnan turvaamisessa, Pitkänen toteaa.

Milloglaiset oivaltavat ja lisäävät oivalluksensa M-Filesiin.

Oivalluksia tutkitaan, jalostetaan ja karsitaan Puolustusvoimia varten.

Toteutetut oivallukset lisäävät kotimaista huoltovarmuutta ja tuovat selkeitä kustannussäästöjä asiakkaalle

TEKSTI: HENNA LUSA / KUVA: UNFAIR

Millog on jatkuvasti pyrkinyt kehittämään kunnossapitoa sekä edistämään valmiuden ja kustannussäästöjen kannalta hyviä toimintatapoja. Tähän mennessä tehdyt jatkuvan parantamisen toimet tuottavat asiakkaalle hyötyä useiden miljoonien eurojen edestä vuosittain. Strategisen kumppanuussopimuksen päivityksen (KUPI21) yhteydessä oivallusprosessista tehtiin läpinäkyvä.

VIIME VUONNA MILLOGIN asentaja **Miska Väärälä** teki huomion MUAS-järjestelmän määräaikaishuolto- to tehdessään. Koska yleensä vain männänrenkaat kuluvat ja muu yksikkö pysyy kunnossa huoltojen välillä, hän oivalsi, ettei huollossa kannattaisi huolto-ohjelman mukaisesti vaihtaa koko mäntäyksikköä, jonka toimitusaika ulkomailta on pitkä ja hinta korkea. Männänrenkaiden vaihto riittäisi hyvin. Tämä Riihimäen toimipaikalla innovoitu parannus lennokin katapultin huolto-ohjelmaan tuo asiakkaalle vuodessa kymmenien tuhansien eurojen säästöjä ja

lisää kotimaista huoltovarmuutta, kun osat saadaan kotimaasta.

Millogilla on aina mietitty, kuinka kunnossapitoa voisi kehittää ja tehostaa. Omaan toimintaan vaikuttavien oivallusten toteuttamisen ja sisäisten toimintatapojen tehostamisen ohella Millog on ehdottanut strategiselle kumppanilleen järjestelmäparannuksia, jotka toisivat asiakkaalle kustannussäästöjä tai edistäisivät valmiutta ja kotimaista huoltovarmuutta. Näiden avulla Puolustusvoimat on saavuttanut vuosittain miljoonien eurojen säästöt. Millogin kehitysjoh-

taja **Pekka Saarisen** mukaan jatkuvalla kehittämisellä on saavutettu myös muita etuja.

– Yhdessä asiakkaan kanssa kehitetty K9-lataussilta vaikuttaa suoraan varusmiesten työergonomiaan. Jos jokin järjestelmä on vikaantunut turhan usein, olemme voineet kehittää korjauskyvyn itsellemme sen sijaan, että lähettäisimme järjestelmän tai sen osan ulkomaille. Olemme perehtyneet järjestelmiin syvällisesti, joten ymmärrämme järjestelmien sielunelämää paremmin – tämä nopeuttaa vioista toipumista ja prosessien kehittämistä entistä paremmiksi, hän sanoo.

KUPI21 toi yhteisen oivallusprosessin

Asiakkuusjohtaja **Veli-Matti Kohtamäki** oli tiiviisti mukana KUPI21-sopimuspäivityksen luomisessa. Siellä päätettiin luoda yhteinen standardisoitu oivallusprosessi, joka tuo ideoinnin läpinäkyvämmäksi.

– Jatkuvan parantamisen nimissä päädyimme siihen, että tämä prosessi olisi hyvä virallistaa. Sopimuspäivitykseen kirjattiin uusi kannustemalli, jonka tarkoituksena on, että millogilaiset tuottavat sisäisten oivallusten lisäksi kehitysehdotuksia Puolustusvoimien suuntaan. Sopimuspäivityksen jälkeen kannustemalli on tarkennettu käytännön tasolle yhdessä, Kohtamäki kertoo.

Saarinen kertoo, että prosessin yksityiskohdat, kuten prosessikuvaus ja dokumentaatiolle asetetut vaatimukset luotiin työryhmässä, jonka kokoontumisiin osallistui useita henkilöitä niin Millogilta kuin asiakkaalta.

– Kirjaamme asiakasta koskeviin oivalluksiin selkeän kuvauksen siitä, kuinka niiden toteuttaminen

vaikuttaisi asiakkaan toimintaan ja mitä hyötyä niistä olisi asiakkaalle. Päätöksen mahdollisesta toteutuksesta tekee aina asiakas itse. Toteutetut oivallukset voivat parantaa esimerkiksi asiakkaan järjestelmien suorituskykyä, järjestelmien käyttövarmuutta tai vaikkapa asiakkaan tekemää koulutusta tai käyttö- tai kenttähuoltoa, Saarinen selventää.

Ideat eivät lopu heti kesken

Millog tuotti uuden prosessin mukaisia asiakasta koskevia oivalluksia ensimmäisen vuoden aikana 38 kappaletta.

– Tulevaisuus tulee näyttämään, kuinka moni niistä toteutetaan, Saarinen sanoo.

Väärälän ja järjestelmäasiantuntija **Jaakko Kulmalan** mukaan jo pelkästään MUAS-järjestelmää koskevia oivalluksia on mahdollista löytää vielä paljonkin. Väärälälle männänrenkaiseen liittyvä oivallus oli jo neljäs kyseistä järjestelmää koskeva huomio.

Saarinen muistuttaa, että jonkin toimintatavan toteuttaminen tiedossa olevaa tapaa fiksummin kertaalleen voi tuoda kertaluontoisia säästöjä. Kuitenkin jatkuvista, usein toistuvista toiminnoista säästetyt summat voivat kertaantua ja tuottaa asiakkaalle iso-jakin lisäsäästöjä joka vuosi.

– On hienoa, että pystymme hallitsemaan tätä prosessia nyt paremmin. Kun kaikki oivallukset dokumentoidaan, ei hyviä oivalluksia jää toteuttamatta esimerkiksi hetkellisen resurssipulan takia, kun niihin voidaan palata helposti myöhemmin, Saarinen toteaa.

OSAAMISEN KEHITTÄMINEN ON
KRIITTINEN OSA HUOLTOVARMUUTTA

Kotimaisen huoltovarmuuden merkitys korostuu muuttuneessa turvallisuus- tilanteessa

TEKSTI: TARU KUMPULAINEN, EMILIA SÄRKINIEMI
KUVA: OPA LATVALA

Jos kunnossapito teetetään alkuperäisvalmistajalla ulkomailla, töiden kustannustehokkuutta tulisi arvioida kriittisesti, sanoo Millogin kehitysjohtaja Pekka Saarinen.

Viime ajat ovat osoittaneet, miten yllättäen maailma voi muuttua. Koska poikkeustilanteet todennäköisesti vain lisääntyvät, laitteiden tai osien huolto ei saa jäädä yksin ulkomaisen toimijan varaan. Strateginen kumppanuus Millogin kanssa takaa omalta osaltaan, että poikkeusoloissa pystytään hyödyntämään läheltä löytyvää suomalaista osaamista.

PUOLUSTUSJÄRJESTELMIEN JA

-KALUSTON käyttöikä on pitkä, joten maailma ja turvallisuustilanne voivat muuttua hankintahetken ja luopumisajankohdan välissä. Siksi on tärkeää suunnitella ylläpito- ja kunnossapito-konsepti huolellisesti koko elinjaksoille jo hankintavaiheessa.

– Jos jotain teetetään alkuperäisvalmistajalla maamme rajojen ulkopuolella, työn kustannustehokkuutta tulisi ainakin kyetä arvioimaan kriittisesti. Etenkin, jos osaaminen keskittyy vain valmistajalle, on vaarana, että hitauden ja logististen riskien lisäksi palveluista täytyy maksaa niiden arvoa korkeampaa hintaa, Millogin kehitysjohtaja **Pekka Saarinen** taustoittaa.

Olennaisia kysymyksiä ovat muun muassa, onko huolto taloudellisten resurssien ja osaamisen puitteissa mahdollista tehdä kotimaassa, ja kuinka huoltovarmuuskriittisestä järjestelmästä on kyse.

– Päätökset ovat kriittisiä, koska ne määrittävät pitkälle sen, millaisia kyvykkyyksiä kotimaahan rakennetaan tai ollaan rakentamatta. Esimerkiksi tutkajärjestelmien kunnossapitoa on

Suomessa kasvatettu määrätietoisesti, Saarinen summaa.

Nykyään on tavallista, että alkuperäisvalmistajien huoltokierto on pitkä, helposti jopa puolesta vuodesta kahteen. Häiriötilanteiden lisääntyessä toimitukset ovat yhä haavoittuvampia, joten omissa varastoissa on varalta pidettävä useita vaihtolaitteita, mikä sitoo pääomaa.

– Kun osaaminen on omissa käsissä, sitä pystytään hyödyntämään tehokkaasti myös poikkeusoloissa. Samalla huollon vasteaika lyhenee ja löydetään kustannustehokkuutta parantavia ratkaisuja.

Pitkän ajan kuluttua alkuperäisvalmistajallakaan ei välttämättä enää ole tarvittavaa kyvykkyyttä laitteen kunnossapitoon, sillä valmistajan intressinä saattaa olla uuden, korvaavan tuotteen myyminen vanhan tilalle.

– Tulevaisuudessa laitteet luultavasti suunnitellaan mahdollisimman huoltovapaiksi, mutta tähän on vielä matkaa. Toistaiseksi valmius on helpoin turvata lyhentämällä logistiikkaketjuja ja järjestämällä korjaustyöt mahdollisuuksien mukaan Suomen rajojen sisällä.

Millog palkitsee kunnossapidon tehtävissä ansioituneita varusmiehiä

TEKSTI: RAIMO TUMELIUS, HENNA LUSA
KUVA: PUOLUSTUSVOIMAT

Millog haluaa tarjota ammattitaitoisille kunnossapidon osaajille monipuolisia työmahdollisuuksia sekä kouluttaa eri joukko-osastojen varusmiehiä kunnossapitotehtäviin.

MILLOG PALKITSEE KUNNOSSAPIDON tehtävissä ansioituneita varusmiehiä saapumiserien kotiuttamisjuhlan yhteydessä eri joukko-osastoissa. Valinnat esinepalkinnon ja kunniakirjan vastaanottajista tekevät joukko-osastot.

– Usein perusteena on esimerkiksi varusmiehen oma-aloitteinen ote käyttöhuollossa, onnistumiset kunnossapitotoiminnoissa tai muu ansioituminen kunnossapidon tehtävissä. Palkitsemme osaajia melkein kymmenessä eri joukko-osastossa, asiakkuuspäällikkö **Raimo Tumelius** Millogilta kertoo.

Millog kouluttaa säännöllisesti varusmiehiä heidän koulutusohjelmansa mukaisesti. Kunnossapidon opetus voi keskittyä esimerkiksi taisteluajoneuvoasentajan, elektroniikka-asentajan tai asesepän teh-

täviin. Koulutus sisältää sekä teoriaa että käytännön työjakson.

– Koronatilanteen takia olemme joutuneet perumaan joitakin koulutuksia tai järjestämään niitä erityisjärjestelyin, mutta pyrimme jatkossa palaamaan aikaisempiin käytäntöihin, Tumelius lisää.

Yhtenä tavoitteena Millogilla on kannustaa kunnossapidosta kiinnostuneita varusmiehiä huomioimaan myös yrityksen mahdollisuudet tarjota monipuolisia työtehtäviä ammattitaitoisille kunnossapidon osaajille.

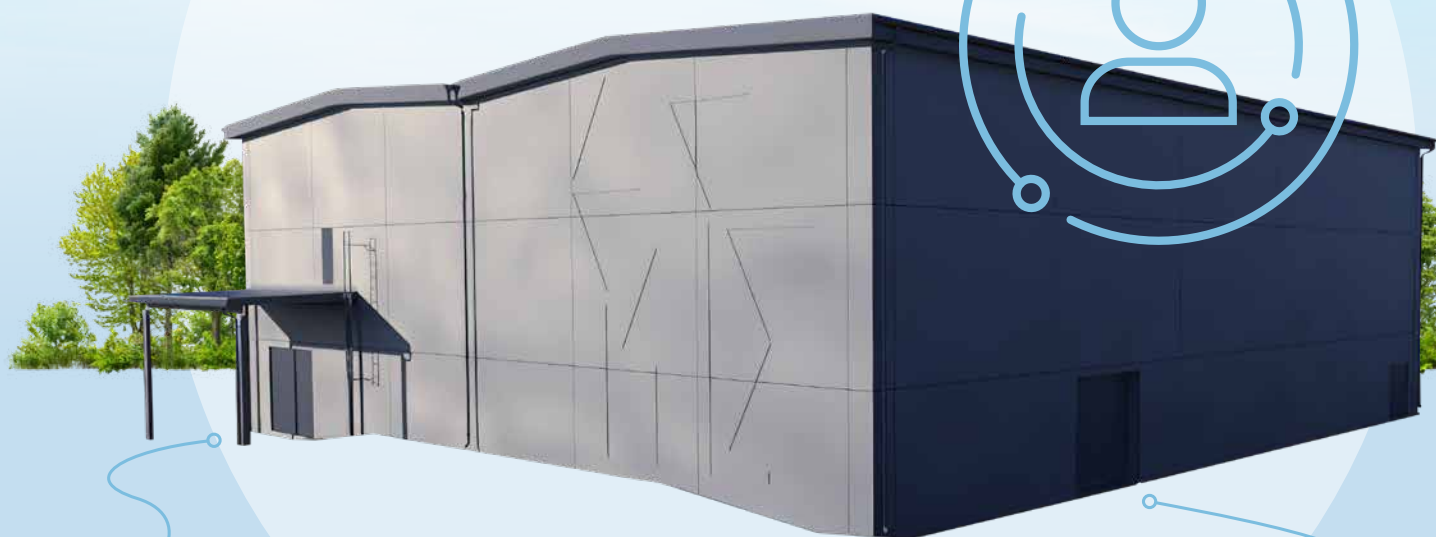
– Varusmiespalveluksen aikana saatu kokemus ja tuntemus puolustusvoimien materiaalista täydentävät hyvin jo aiemmin saatuja opintoja tai tukevat tulevaa kunnossapitoon suuntautuvaa koulutusta.

USEITA TILAHANKKEITA KÄYNNISSÄ

Toimitilat suunnitellaan käyttäjien tarpeet edellä

TEKSTI: EMMI POUTANEN, EMILIA SÄRKINIEMI / KUVA: MILLOG

Toimivat tilaratkaisut ja hyvät työskentelyolosuhteet varmistavat, että Millog pystyy tuottamaan palvelut jatkossakin tehokkaasti. Myös muuntojoustavuus otetaan huomioon uusien toimitilojen suunnittelussa.

MILLOGILLA PIDETÄÄN HUOLTA kiinteistöistä ja niissä sijaitsevista työtiloista. Parhaillaan käynnissä on useita uudisrakennus- ja peruskorjaushankkeita, joiden lopputulokset nähdään vuosien 2022–2024 aikana. Vanhoja rakennuksia sekä peruskorjataan, puretaan että siirretään varastokäyttöön.

Toimitilahankkeissa pääajatuksena on, että tarkoituksenmukaisissa tiloissa työntekeä on sujuvaa, tuottavaa ja turvallista. Mikäli kalusto, tehtävät tai toimintatavat muuttuvat, on tärkeää, että toimitiloja voidaan muokata tarvittaessa nopeastikin.

UPINNIEMI

Upinniemen uusi korjaamorakennus valmistuu loppuvuonna 2022. Uuden korjaamon ansiosta huolto- ja kunnossapitotoimintoja voidaan tehdä entistäkin monipuolisemmin ja tehokkaammin, ja asiakas saa tarvitsemansa palvelut saman katon alta. Rakennus sijoittuu lähelle telakka-aluetta, jossa ydintoiminta tapahtuu.

Upinniemen korjaamohankkeessa työntekijöiden rooli on suuri, sillä he ovat osallistuneet tiiviisti hankkeen suunnitteluun. Korjaamon työntekijöiden arvokas tieto näkyy esimerkiksi siinä, mitä koneita uusiin tiloihin sijoitetaan. Lisäksi huomiota on kiinnitetty työnjohdon ja työntekijöiden vuorovaikutukseen. Kun työskentely tapahtuu lähekkäin, vuorovaikutus on mutkatonta ja toimivaa.

RIIHIMÄKI

Riihimäelle on suunnitteilla muuntojoustava varasto-terminaali, joka korvaa käyttöikänsä päähän tulleen nykyisen rakennuksen sekä väistötilat. Uuden terminaalin rakentaminen on tarkoitus aloittaa keväällä 2023. Uuteen rakennukseen tulee varastotilan lisäksi tavarantoimitus- ja toimistotilat.

PANSIO

Pansiossa toiminnan muutokset vaativat tilamuu-toksia. Nykyiset tilat ovat peruskorjauksen tarpeessa eivätkä ne kaikilta osin vastaa tulevaisuuden tarpeita. Nyt on meneillään tarvittavien muutosten ja peruskorjauksen suunnittelu, joka jatkuu vielä vuodelle 2023. Tilojen muutostöiden on tarkoitus käynnistyä vuoden 2023 lopulla.

VEKARANJÄRVI

Vekaranjärvelle suunnitellaan uutta korjaamorakennusta, jossa on aiempaa enemmän kapasiteettia. Käynnissä on suunnitteluvaihe, jossa ensin määritetään rakennuksen sijainti ja tilatarpeet. Sen jälkeen edetään rakennusteknisiin suunnitelmiin. Suunnitelmien on määrä valmistua vuoden 2022 aikana.

An abstract graphic featuring a dark blue background with a textured, grainy appearance. In the upper right, a white rectangular frame contains a black silhouette of a person holding a white ladder. The ladder is positioned diagonally, with its top end near the person's head and its bottom end extending towards the left. The person's head has two small white circles for eyes. In the upper left, there are several white, parallel, slanted lines. In the lower right, there are white geometric shapes, including a large triangle and a smaller rectangle, creating a sense of depth and structure.

Millog varautuu laaja-alaiseen vaikuttamiseen myös yksilötasolla

TEKSTI: HENNA LUSA / KUVA: UNFAIR

Vaikka Suomeen ei tällä hetkellä kohdistu suoranaista sotilaallista uhkaa, on erilaisiin vaikuttamisyrityksiin varauduttava. Millog valmentaa henkilöstöä varautumaan sotilaallisen uhkan lisäksi myös laaja-alaiseen vaikuttamiseen – niin yrityksen kuin yksilönkin tasolla.

PUOLUSTUSVOIMAIN KOMENTAJA, KENRAALI Timo

Kivinen kertoi Ukrainan kriisin alkupäivinä julkisuudessa, että kriisin mahdollisia vaikutuksia seurataan tiukasti ja valmiutta säädellään tarpeen mukaan. Turvallisuustasoa nostettiin perustasolta, ja hänen mukaansa muutokset turvallisuustasossa lisäävät puolustusvoimiin kohdistuvaa tiedustelua ja muuta haitallista mielenkiintoa. Puolustusvoimien strategisena kumppanina myös Millog ja sen henkilöstö ovat suurennuslasin alla.

Millogin tehtävään kuuluu toiminnan jatkuminen keskeytyksettä erilaisissa häiriö- ja poikkeustilanteissa. Uhkatilannetta seurataan yhdessä asiakkaan kanssa ja siihen reagoidaan valmiussuunnitelmissa kuvatuilla tavoilla.

– Valmiussuunnitelmien jatkuva harjoittaminen ja kehittäminen auttavat meitä pitämään valmiutemme yllä turvallisuustilanteiden muuttuessa, toimitusjohtaja **Sami Pitkänen** sanoo.

Pienistäkin poikkeamista on raportoitava

Millog on käynnistänyt kevään aikana henkilöstön valmius- ja varautumiskoulutukset sekä jakanut henkilöstölleen tietoa konkreettisista varautumiskeinoista. Koulutuksissa milloglaisia valmennetaan varautumaan sotilaallisen uhkan lisäksi myös laaja-alaiseen vaikuttamiseen.

– Laaja-alainen vaikuttaminen sisältää normaalioloissa käytettäviä, huomaamattomia ja hienovaraisia keinoja, joilla pyritään vaikuttamaan kohteen toimintakykyyn tai onkimaan tietoa. Sitä voidaan kohdistaa myös puolustusjärjestelmän ei-sotilaallisiin toimijoihin, kuten kumppaneihin. Meidän on varauduttava tiedusteluyrityksiin ja muihin uhiin niin yrityksen kuin yksilöiden tasolla, Millogin valmiusjohtaja **Petri Seppälä** kertoo.

– Jokainen vastaa viime kädessä omasta toiminnastaan, mutta pyrimme antamaan henkilöstöllemme eväitä siihen, millaista vaikuttamista he voivat joutua kohtaamaan ja kuinka siitä voi selviytyä. Yrityksenä pystymme tekemään paljon, hän tarkentaa.

Milloglaisia on ohjeistettu esimerkiksi 72 tunnin kotivaran ylläpitoon ja kehoitettu tarkkailemaan

ympäristössä tapahtuvia pieniäkin poikkeamia ja raportoimaan niistä nopeasti turvallisuuspäällikölle. Myös sosiaalisessa mediassa käyttäytymiseen on annettu vinkkejä ja ohjeita.

– Kiinnostus valmiuteen ja varautumiseen on noussut selvästi viime aikoina henkilöstössämme. 72 tunnin kotivara on hyvä esimerkki henkilökohtaisesta varautumisesta, jota toteuttaessaan joutuu miettimään asioita myös niin sanotusti ”pahan päivän” näkökulmasta, hän kertoo.

Lisää panoksia jatkuvuussuunnitteluun

Millogin sisäiset harjoitukset sekä osallistuminen sotilaallisiin ja ulkopuolisten tahojen järjestämiin

harjoituksiin ovat tuoneet näkökulmaa paitsi omaan häiriönhallintaan, myös muiden turvallisuuskirittisten toimijoiden varautumiseen. Esimerkiksi parhaillaan käynnissä oleva yritysten ja viranomaisten yhteistoimintaharjoitus TIETO22 on kasvattanut yrityksen resilienssiä kyberhyökkäysten varalta.

– Vaikka parhaiden käytäntöjen vaihtaminen syvällisesti ulkopuolisten toimijoiden kanssa ei tietoturvasyistä olisikaan mahdollista, on häiriönhallinnassa hyvin

paljon samankaltaisuutta, sillä yrityksistä ja muita toimijoita kohtaavat uhkat ovat yleensä samoja. Siksi pystymme hyötymään harjoitusten annista puolin ja toisin, Seppälä kertoo.

Millogilla noudatetaan jatkuvuudenhallinnan standardeja, joiden mukaan varautuminen on kattokäsite, joka jakautuu jatkuvuus- ja valmiussuunnitteluun. Millogilla suunnitelmia on päivitetty viime vuosina ahkerasti, ja COVID-19-pandemia sekä Ukrainan kriisi ovat tuoneet uutta näkökulmaa suunnitelmien päivittämiseen.

– Ennen varauduimme enimmäkseen sotilaallisiin uhiin, mutta nykyisin otamme myös huomioon laaja-alaisen vaikuttamisen sekä yritystoiminnan jatkuvuuden osana varautumista. Toimintakykymme on oltava kunnossa, oli tilanne mikä hyvänsä. Meidän on taattava joka hetkellä toimintamme jatkuvuus ja kyettävä toipumaan nopeasti häiriötilanteista, Seppälä toteaa.

JOKAINEN VASTAA VIIME KÄDESSÄ OMASTA TOIMINNASTAAN

PETRI SEPPÄLÄ, VALMIUSJOHTAJA

Elinjaksopalveluilla suorituskykyä ja kunnossapidon tehokkuutta

TEKSTI JA KUVA: HENNA LUSA

Krister Sällinen tuli johtamaan Millogin Elinjaksopalveluita elokuussa 2021. Hänen 15-vuotinen kokemuksensa siviiliyritysten ulkoistetusta kunnossapidosta tuo uudenlaista näkemystä asiakaspalvelun kehittämiseen myös Millogilla.

KUN KRISTER SÄLLINEN tutustui viime syksynä uuteen työnantajansa Millogiin, vahvistui hänen käsityksensä siitä, että Millogilla on osaavaa ja motivoitunutta henkilöstöä. Myös siisteys ja järjestys näyttää olevan korjaamoissa hyvällä mallilla.

– Olen vierailut paljon erilaisissa tehtaissa ympäri maailmaa. Millogin korjaamoja ei tarvitse hävetä, vaan ne kestävät hyvin vertailua mihin tahansa tuotantolaitoksiin, Sällinen toteaa.

Sällisen johtamasta organisaatiosta, Elinjaksopalveluista, löytyy muun muassa projektipäälliköitä, teknisiä päälliköitä sekä digitaalisuudesta ja kehityksestä vastaavia henkilöitä. Projektipäälliköt johtavat vastuulleen määritettyjä projekteja ja niiden laadukasta toteutusta. CV9030-rynnäköpanssarivaunun elinjakson turvaamisen projekti on mainio esimerkki tästä työkentästä. Sällisen mukaan Elinjaksopalveluiden ydin on huolehtia siitä, että Millog kehittää ja hioo huippuunsa järjestelmien testaus- ja korjauskykyä.

– Vaikka asian eteen on jo tehty valtavasti töitä, pystytään kunnossapitotoimintoja edelleen tehostamaan myös tulevaisuudessa. Ei pidä myöskään unohtaa asiakastarpeiden, -palautteen ja avoimen keskusteluyhteyden merkitystä. Elinjaksopalveluilla on oma roolinsa myös tässä kentässä.

– Tässä maailmantilanteessa huoltovarmuuden merkitys on korostunut. Se, että pystymme korjaamaan järjestelmät nopeasti, paikallisesti ja kustannustehokkaasti, on yhä tärkeämpää.

Kotimaista huoltovarmuutta

Asiakaspalvelun ja asiakkaan tarpeiden merkityksellisyys on iskostunut Sällisen ajatusmaailmaan hänen pitkän työuransa aikana siviilipuolen kunnossapidon parissa esimerkiksi Valmet Automaatiolla ja ABB Full Service -liiketoiminnassa.

– Millogin pääasiakas ei ole niin erilainen kuin ehkä oletetaan. Asiakkaan tarpeiden huomioiminen ja hyvä asiakaspalvelu on yhtä tärkeää kuin siviilipuolellakin, hän arvioi.

Sällisen mukaan parhaisiin tuloksiin päästään tiiviillä yhteistyöllä, jossa kohtaavat avoin keskusteluyhteys, laadukas asiakaspalvelu ja syvä ymmärrys asiakkaan tarpeista. Yksi Millogin ja Puolustusvoimien strategisen kumppanuuden vahvuuksista on hänen mielestään se, että asiakkaan kanssa tehdään tiivistä yhteistyötä niin valmiuden kuin asiakkaan muuttuvien tarpeiden ymmärtämisen eteen.

– Kannustan asiakasta tuomaan yhä esille palautetta ja kehityskohteita, jotka tukevat kunnossapidon kehittämistä. Kotimaisen huoltovarmuuden eteen on nyt erityisen tärkeää ponnistella. Me

pyrimme harjoittamaan ja kouluttamaan henkilöstöämme sekä oivaltamaan myös toimintaa parantavia toimintatapoja.

Digitaalisuutta ja korjauskyvyn kehittämistä

Elinjaksopalveluissa käydään järjestelmällisesti läpi esimerkiksi elektronisissa laitteissa esiintyviä ongelmia, jotta paikallista laitekorjauskykyä voidaan kehittää. Digitaalisuuden ratkaisuja analysoidaan ja pilotoidaan sekä otetaan käyttöön, mikäli niistä saatavat hyödyt ovat tarpeeksi suuret.

– Olemme vastikään pilotoineet ajoneuvoihin asennettavaa vuotovahtia, joka tunnistaa neste- ja kaasuvuodot jo ennen kuin ne pääsevät aiheuttamaan ympäristölle haittaa. Tehostamme työntekoa myös esimerkiksi SAP-järjestelmän tiedon laatua parantamalla, tästä on hyötyä huolto-ohjelmien optimoinnissa, jota teemme yhteistyössä asiakkaan kanssa.

Sällinen muistuttaa, etteivät kaikki modernit ratkaisut ole pääasiakkaan tarpeisiin aina parhaita. Uudistuksia suunniteltaessa on huomioitava, että sotavarusteiden ja niiden huoltovälineiden on toimitettava vaativissa kenttäolosuhteissa. Toisaalta monella uudella toimintatavalla tai apukeinolla järjestelmiä voidaan korjata nopeammin ja kustannustehokkaammin.

– Muutokset teemme tietysti asiakkaan hyväksymällä tavalla ja avoimesti, Sällinen sanoo.

Krister Sällinen

Ikä: 49

Asuinpaikka: Lempäälä

Perhe: vaimo ja 18- ja 20-vuotiaat tyttäret

Koulutus: Sähkövoimateknikko

Vahvuudet: pitkä kokemus palveluliiketoiminnasta ja lisäarvon tuottamisesta, käytännönläheisyys

Kielitaito: suomi, ruotsi ja englanti

Harrastukset: maastopyöräily, hiihto ja vanhojen ajoneuvojen kunnostaminen

Motto: ”Aina on mahdollista kehittyä”

Mika Honkanen kuvattuna
huoltopartion työmatkalla.

Millogin huoltopartiot varmistavat Puolustusvoimien kaluston toiminnan kriisinhallintaoperaatioissa

TEKSTI: RUSKA PARONEN / KUVAT: MIKA HONKANEN, MARKKU HOLMSTEDT

Markku Holmstedt kuvattuna huoltopartion työmatkalla.

Millogin asentajat liikkuvat sinne, missä asiakaskin on. Laitteiden näkeminen oikeassa käyttöympäristössä antaa myös kotimaahan kallisarvoista tietoa siitä, miten tuotteita voidaan kehittää vieläkin paremmiksi.

SEN LISÄKSI, ETTÄ Millogilla on Libanonissa pysyvä korjaamo, työntekijät osallistuvat kriisinhallinta-operaatioihin eri maissa, kun Puolustusvoimien kalusto tarvitsee huoltoa paikan päällä.

Ketä tahansa ei voida maailmalle lähettää. Lähtijät ovat usein kokeneita työntekijöitä ja moniosaajia, sillä Puolustusvoimien käyttämä kalustokirjo on laaja. Kutsu huoltopartioihin käykin yleensä esihenkilön pyynnöstä, mutta lähteminen on vapaaehtoista.

Millogin Lievestuoreen toimipaikan optroniikka-asentajat **Mika Honkanen** ja **Markku Holmstedt** ovat olleet mukana useammassa huoltopartiossa – Holmstedt vuodesta 2005 ja Honkanen vuodesta 2016 lähtien.

Holmstedtin mukaan kutsu huoltopartioon käy yleensä 1–3 kertaa vuodessa ja matkat kestävät 1–2 viikkoa kohteesta riippuen. Puolustusvoimat ilmoittaa asentajan tarpeesta usein jo viikkoja ennen matkan toivottua ajankohtaa. Turvallisuustilanteen muuttuessa kohteessa matkalle ei välttämättä lähdetäkään.

Honkanen kuvailee huoltopartiomatkoja työntäyteisiksi, mutta mielenkiintoisiksi kokemuksiksi. Vapaa-aikaa ei kohteissa juurikaan ole.

– Ymmärrettävästikin oleilu reissuissa on hyvin rajattua. Korona-aika on vielä korostanut sitä entisestään. Viime kerralla olimme täydessä karanteenissa: työtilamme ja majoituskonttimme sijaitsivat rajatulla, vain muutaman kymmenen metrin kokoisella alueella.

Muulla emme saaneet liikkua. Ylimääräisiä henkilöitä ei käynyt alueella ja ruokakin tuotiin kontin ulkopuolelle, Honkanen kertoo.

Turvallisuuden tunne on vahva

Huoltopartioissa työn riskit ovat suuremmat kuin kotimaassa. Puolustusvoimat vastaa huoltopartioiden turvallisuudesta ja tekee arvion siitä, voiko huoltopartio lähteä suunnitellulle työmatkalle.

Holmstedtin mukaan matkoilla on ollut pääosin rauhallista, mutta olosuhteiden raakallisuudelta ei voi kohteissa kuitenkaan välttyä. Hän muistelee vuosia sitten Afganistanissa suomalaisten leirissä näkemäänsä miinan turmelemaa autoa tai parin vuoden takaista työmatkaa Irakiin, missä töitä tehtiin usean päivän ajan täysissä turvavarusteissa ja parina yönä vietettiin muutama tunti suojatiloissa.

– Joku voisi miettiä, että eikö se ole pelottavaa lähteä sellaiseen tilanteeseen, mutta minua ei pelota. Huoltopartioista on pidetty aina hyvää huolta. Joka hetki on sotilaita ympärillä ja turvallisuuden tunne on vahva, Holmstedt sanoo.

– Olen samaa mieltä. Kaikki järjestelyt ovat toimineet todella hyvin. Leirit ovat monesti niitä turvallisimpia paikkoja. Vaarallisempaa on heillä, jotka liikkuvat leirin ulkopuolella, Honkanen lisää.

Kentältä saadaan arvokasta palautetta

Lievestuoreen osastopäällikkö **Arto Kaukonen** muistuttaa, että samalla kun Millogin huoltopartioiden asentajat vievät kohteisiin omaa asiantuntemustaan ja osaamistaan, Puolustusvoimien työntekijät antavat myös kotimaahan erittäin arvokasta tietoa siitä, miten laitteet ovat toimineet varsinaisessa käyttöympäristössä.

– Saamme operaatioista parasta palautetta siitä, minkä tyylliset laitteet soveltuvat minkäkin tyyliin tehtäviin tai huomioita siitä, mikä ei toimi ja miten asioita voisi parantaa, Kaukonen kertoo.

Samaa sanovat myös Honkanen ja Holmstedt, jotka kertovat välittävänsä toisinaan vinkkejä kentältä tuotekehitykseen. Heidän mukaansa operaatioissa syntyy myös uusia suoria kontakteja Puolustusvoimien ja Millogin välille.

– Taisteluvälineiden käyttäjät ovat esimerkiksi soittaneet minulle suoraan kysyäkseni jonkin tietyn varaosan koodia, jotta he osaavat tilata oikeita varaosia. Näin olen pystynyt myös reissun jälkeen palvelemaan asiakasta, Holmstedt kertoo.

Millog tuki Wanhan Veteraanin pihamaalla sijaitsevan historiallisen Ensio-Pasin sääsuojan rakentamista.

ENSIO-PASI SAI SÄÄSUOJAN HAMINASSA

HAMINASSA SIJAITSEVAN RAUHANTURVAAMISEN

ja veteraanityön perinnekeskukseen Wanhan Veteraanin pihamaalla tulijat vastaanottaa Ensio-Pasi. Kyseinen vuonna 1984 käyttöön otettu miehistönkuljetusajoneuvo on Suomen ensimmäisiä valmistettuja Panssari-Sisuja. Ensio-Pasi oli koulutusikäisessä Nii-nisalossa reilut 10 vuotta ennen kuin se museoitui. Nimensä ajoneuvo on saanut suomalaisen rauhanturvaajan, kenraali Ensio Siilasvuon mukaan.

Syyskuussa 2021 Ensio-Pasi sai yleen sääsuojan, jonka rakentamista myös Millog Oy oli tukemassa. Millogin asiakkuusjohtajan **Veli-Matti Kohtamäen** mukaan tukikohde tuntui yhtiölle sopivalta, koska Millog toimii Puolustusvoimien tukena myös kansainvälisissä kriisinhallintatehtävissä ja tekee tiivistä yhteistyötä rauhanturvaajien kanssa.

Elokuussa 2018 avattu Wanha Veteraani on päätoiminnaltaan rauhanturvaamisen ja kriisinhallinnan museo, mutta sen tilat mahdollistavat myös erilaisen tapahtumien, kuten koulutustilaisuuksien järjestämisen. Wanhan Veteraanin yhteydessä sijaitsevassa rauhanturvatukikohdassa voi myös ruokailla ja majoittua.

– Perinnekeskukseen palvelut ovat laajat, joten voimme hyödyntää tulevaisuudessa erilaisia yhteistyömahdollisuuksia Wanhan Veteraanin kanssa, Kohtamäki sanoo.

TEKSTI: RUSKA PARONEN / **KUVA:** PETRI SEPPÄLÄ

Millog Oy sai eurooppalaisen EMAR 145 -toimiluvan sotilasilmailun tuotteiden, osien ja laitteiden huoltoon

TEKSTI: HENNA LUSA

KUVA: RUSKA PARONEN

SOTILASILMAILUN VIRANOMAIKSIKSI (SVY) on myöntänyt Millog Oy:lle European Military Airworthiness Requirements (EMAR) -vaatimuksiin perustuvan huolto-organisaation toimiluvan. FIN.FIMAA.EMAR145-toimiluvalla Millog Oy on hyväksytty huoltamaan sotilasilmailun tuotteita, osia ja laitteita.

Myönnetty toimilupa täydentää sotilasilmailun TVJ-alan (Tiedustelu, valvonta ja johtaminen) huoltotoimintaluvan mukaista huoltotoimintaa, mahdollistaa huoltotoiminnan laajentamisen ja osallistumisen uusiin hankkeisiin.

– Meillä on jo vahva teknologinen osaaminen muun muassa tutka- ja optoelektronisista sensorijärjestelmistä, radiolaitteista, lennokeista sekä maatumijärjestelmistä. Eurooppalaisten vaatimusten mukainen huoltotoiminta mahdollistaa tuen myös kansainvälisille asiakkaille sotilasilmailun alalla, kertoo Millog Oy:n TVJ-alan toimialajohtaja **Kimmo Myllyoja**.

TURVALLISUUS TEHDÄÄN YHDESSÄ

Millogilla laitetaan hyvät työturvallisuus- käytännöt kiertoon

TEKSTI JA KUVA: RUSKA PARONEN

Millogilla koko henkilöstö osallistuu aktiivisesti työturvallisuuden kehittämiseen. Sisäisessä prosessissa syntyy vuosittain tuhansia havaintoja ja satoja oivalluksia työturvallisuuden parantamiseksi. Vuonna 2022 työturvallisuustyössä painotetaan niitä asioita, joissa milloglaiset ovat jo hyviä ja parannetaan tiedonkulkua toimipaikkojen välillä.

MILLOGILLA TYÖTURVALLISUUTTA KEHITETÄÄN

jatkuvasti ja yhdessä koko henkilöstön voimin. Tietoisella ja pitkäjänteisellä työllä yhtiöön on rakennettu työkuultuuri, jossa työntekijät havainnoivat aktiivisesti mahdollisia työhön liittyviä vaaranpaikkoja ja pohtivat parannusehdotuksia työtapoihin.

Toiminta näkyy myös tuloksina, sillä työtapa-
turmien lukumäärä on vähentynyt viime vuosina. Työturvallisuuspäällikkö **Kimmo Salojoen** mukaan viime vuonna Millogilla sattui 13 sellaista työtapa-
turmia, joiden takia työntekijä oli pois töistä vähintään kolme päivää.

– Liukastumisia lukuun ottamatta, vuosi 2022 on käynnistynyt työtapa-
turmattomuuden osalta hyvin. Valitettavasti kuitenkin yksi yli kolmen päivän poissa-
oloon johtanut liukastutumatapaturma sattui alku-
vuoden aikana, Salojoki kertoo.

Työntekijät osallistuvat aktiivisesti

Millogilla henkilöstöä kannustetaan osallistumaan työturvallisuuden kehittämiseen myös liittämällä se osaksi koko henkilöstön yhteistä tulospalkkiota. Työntekijältä lähtöisin olevat, useimmiten kehittämis-
kohteisiin liittyvät työturvallisuushavainnot ovatkin jo yhtiössä arkipäivää. Lisäksi milloglaiset kirjaavat

ja jakavat sisäisessä prosessissa oivalluksia eli konk-
reettisia ehdotuksia, joiden avulla työturvallisuutta
voidaan kehittää.

Salojoen mukaan erilaisia työturvallisuushavain-
toja ja -oivalluksia tehdään kiitettävän aktiivisesti. Jo
vuonna 2020 turvallisuushuomioita tehtiin yhteensä
3 292 kappaletta ja viime vuonna luku kasvoi vielä 15
prosenttia.

– Kuluva vuosi ei näytä tässäkään taantumisen
merkkejä, sillä alkuvuonna milloglaiset olivat kirjan-
neet jo lähes 1 000 työturvallisuushavaintoa ja 76
oivallusta.

Hyvät käytännöt jakoon

Tänä vuonna turvallisuushavainnoissa satsataan eri-
tyisesti työmenetelmiin liittyviin havaintoihin. Lisäksi
Millogilla kiinnitetään aiempaa enemmän huomiota
niihin asioihin, jotka tehdään jo nyt todella hyvin ja
parannetaan tiedonkulkua toimipaikkojen välillä.

Vuoden alussa käynnistyi sisäinen Kierrätä käytäntö
-kampanja. Siinä kerätään kuukausittain vaihtuvilla
teemoilla yksittäisten toimipaikkojen työturvallisuutta
lisääviä käytäntöjä. Hyväksi koetut käytännöt saa-
daan tuttua oivallusprosessia käyttämällä koko yhtiön
hyödynnettäväksi.

HENKILÖSTÖ TEKEE TURVALLISUUSHAVAINTOJA AHKERASTI.

KIMMO SALOJOKI, TYÖTURVALLISUUSPÄÄLLIKKÖ

– Työmenetelmiin liittyviä oivalluksia on tullut kiitettävästi ja niiden avulla on muutettu työtapoja tehokkaammiksi ja turvallisemmiksi. Kierrätä käytäntö -kampanjan statistiikkaa kerätään myös koko ajan, mutta niiden osalta meillä on vielä parannettavaa, Salojoki kertoo.

Turvallisuuskierrokset keskustellen

Koska usein hyvin suunniteltu on turvallisesti tehty, viime vuonna Millogin toimipaikoilla otettiin käyttöön työn vaarojen arviointilista, jonka avulla työntekijät käyvät läpi mahdollisia vaaranpaikkoja työssään ennen tehtävän aloittamista. Tätä hyväksi koettua toimintaa jatketaan tänä vuonna.

Työturvallisuutta lisätään kuluvana vuonna myös uusien turvallisuuskierrosten avulla. Esihenkilö tekee kierroksen toimipaikalla työntekijän kanssa ja samalla keskustellaan, miltä asiat näyttävät työntekijän mielestä, missä on onnistuttu ja mitä voitaisiin kenties parantaa. Kierrosten tarkoituksena on kannustaa henkilöstöä oman työn kehittämiseen.

– Henkilöstö tekee turvallisuushavaintoja ahkerasti, ja nyt haastamme heitä havainnoimaan työn käytäntöjä vielä tarkemmin. Kannustamme suhtautumaan kriittisesti siihen, miten asioita on ennen tehty sekä pohtimaan, voisiko niitä tehdä vieläkin paremmin tai turvallisemmin.

Turvallisuus yhdistyy laatuun

Millogille henkilöstön turvallisuus niin töissä kuin työn ulkopuolella on tärkeä arvo. Viime kädessä myös asiakkaat hyötyvät turvallisesti tehdystä työstä. Salojoki muistuttaa, että laadukas työnjälki ja turvallisuus kulkevat tutkitusti käsi kädessä.

– Työturvallisuuteen satsaaminen vaikuttaa tekemiseen monin tavoin. Tapaturmattomuus tarkoittaa esimerkiksi sitä, että sovitut aikataulut pitävät ja lopputulos on aina laadukasta, kun parhaat osajamme pysyvät työkykyisinä. Työturvallisuuden kehittäminen johtaa usein myös tehokkaampiin työtapoihin, Salojoki sanoo.

YLI NELJÄ JA PUOLI VUOTTA ILMAN TAPATURMIA

Millogin Säkylän toimipaikka on hieno esimerkki siitä, millaisiin tuloksiin päästään, kun kaikki tekevät töitä turvallisen työskentelyn eteen. Toimipaikalla ei ole sattunut yhtäkään työtapaturmaa yli neljään ja puoleen vuoteen.

– Olemme oppineet täällä vuosien mittaan, että pohdimme etukäteen, miten työt kannattaa tehdä. Jos tehtävässä on pienikin riski tapaturmaan, tuumaamme pari minuuttia ennen hommien aloittamista. Katsomme myös toistemme perään, kertoo Säkylän toimipaikan korjaamopäällikkö **Perttu Laihonen**.

Säkylässä korjaamo on aina hyvässä järjestyksessä: tavarat on merkitty ja ne ovat omilla paikoillaan. Työturvallisuusasioita mietitään myös arjessa koko porukan voimin. Työntekijöiltä tulee paljon oivalluksia ja havaintoja työmenetelmien parantamiseksi ja työturvallisuuden lisäämiseksi.

Esimerkiksi ajoneuvo-osaston asentajien aloitteesta Säkylän toimipaikkaan hankittiin XA-sarjan kaluston rengasnostin helpottamaan työntekoa. Sitä tarvitaan, kun työntekijät huoltavat ja korjaavat pyöräpanssariajoneuvoja.

– Kone on meille räätälöity, uniikkikappale. Sillä pystyy poimimaan vaakatasossa olevan renkaan kuormalavalta, kääntämään sen pystyyn, kuljettamaan asennuspaikalle ja kääntämään vielä oikeaan kulmaan asennusta varten. Nyt saamme noin 250 kiloa painavat renkaat paikoilleen ilman suurempia fyysisiä ponnistuksia, Laihonen kertoo.

XA-kaluston kanssa työskentelyyn liittyy työturvallisuusriskejä, ja vaunun päälle saattaa joutua kiipeämään useitakin kertoja päivässä. Kiipeämiseen käytetään teollisuuskäyttöön tarkoitettuja porrasjakkaroita. Vaunun päällä on erilaisia kiinnikkeitä ja laatikoita, joten riski tasapainon menetykseen on olemassa. Säkylässä on kehitetty tähän tarkoitukseen sopivat putoamissuojat.

– Meillä on käytössä myös vaunukohtaisia siirrettäviä työtasoja ja kaiteita sekä porrasjakkaroita ja työpukkeja, Laihonen luettelee.

TEKSTI: EMMI POUTANEN / KUVA: MATTI KYLÄ-MARKKULA

Ketterä kotimainen toimija pystyy mukautumaan tiukkoihin vaatimuksiin

TEKSTI: HENNA LUSA / KUVA: HANNA-KAISA HÄMÄLÄINEN

Teknologiajohtaja Jussi Rautiainen (vas.) ja tuotekehityksen projektitoiminnon johtaja Erkki Tarvainen hiovat Senopin tiimin kanssa tuotteita asiakkaan tarpeisiin sopiviksi. Erkin käsissä on älykäs tähtäin AFCD TI.

JATKUU

Senop on tehnyt tiivistä tuotekehitysyhteistyötä Puolustusvoimien kanssa muun muassa pimeätaistelukyvyyn kehittämisesä. Kun kommentit saadaan suoraan käyttäympäristössä, voidaan tuotteista tehdä mahdollisimman hyvin asiakkaan tarpeita tukevia.

SENOPIN TUOTEKEHITYSPROJEKTIT LÄHTEVÄT

usein liikkeelle asiakkaan kanssa käydyistä keskusteluista, järjestelmän elinkaaripäivitystarpeesta tai omista kehitysideoista. Tarkan vaatimusmäärittelyn jälkeen tuotekehityksessä suunnitellaan tuotteen arkkitehtuuria, elektroniikkaa, ohjelmistoa, mekaniikkaa ja optiikkaa sekä määritellään tarvittavat testaukset. Senopin tuotekehityksen projektitoiminnon johtaja **Erkki Tarvainen** pitää huolen siitä, että projektit toteutuvat prosessien mukaisesti.

– Suunnittelemme projektien eri osat alueita paljolti itse, ohjaamme mahdollista alihankintaa ja hallitsemme kokonaisuutta, hän kertoo.

Tarvaisen mukaan siviili- ja puolustus-tarviketeollisuuden tuotteiden kehitysprosessi on melko yhtenevä, eroja syntyy lähinnä standardeihin tai olosuhteisiin liittyvistä vaatimuksista. Senop on sitoutunut toimimaan AQAP 2110 -vaatimusten mukaisesti, ja jo tuotekehityksessä tunnistetut riskit ja katselmoinnit takaavat

lopputuotteiden korkean laadun.

– Laitteita on pystyttävä operoimaan vaikkapa 40 asteen pakkasessa ja tietyssä varustuksessa. Pyrimme teemmään tuotteista riittävän robusteja ja esimerkiksi näppäimistä mahdollisimman helposti käytettäviä, hän lisää.

Kanssakäymistä välillä jopa päivittäin

Kuten muillakin aloilla, myös Senopin tuotekehityksen menestys mitataan asiakastarpeiden syvällisellä ymmärryksellä, vahvalla suunnitteluosaamisella sekä laadukkaalla ja kokonaisvaltaisella palvelulla.

– Pystymme muokkaamaan olemassa olevia tuotteitamme Suomen puolustusvoimien tarpeiden mukaan ketterämmin kuin isot toimijat. Vaikka olemme kooltamme pieni yritys, teemme kansainvälistikin kilpailukykyisiä korkean teknologian tuotteita, Tarvainen sanoo.

Senopin tuotekehityksen vetäjänä toimiva teknologiajohtaja **Jussi Rautiainen**

on iloinen siitä, että Senop on päässyt mukaan useisiin Puolustusvoimien tutkimus- ja teknologiaohjelmiin.

– Meillä on monta esimerkkiä tiivistä yhteisestä tuotekehityksestä Puolustusvoimien pimeätaistelukyvyyn parantamiseksi. Olemme hioneet tuotteita juuri Puolustusvoimien tarpeisiin sopiviksi. Kanssakäymistä on viikoittain, välillä jopa päivittäin, hän tarkentaa.

Protoiluja kentällä

Senop pyrkii jo projektien alkuvaiheessa protoilemaan tuotteita niiden käyttäympäristössä loppukäyttäjien ja asiantuntijoiden kanssa. Näin tuotteen ominaisuuksia voidaan testata eri kehitysvaiheissa ja muokata nopeasti palautteen perusteella.

– Protoja on nopea valmistaa 3D-tulostimella eivätkä tulosteet tule kovin kalliiksikaan. Tyypinhyväksyntätestejä varten valmistamme lopullisista materiaaleista betasarjan tuotteet. Kun

kaikki on ok, aloitamme sarjavalmistuksen, Tarvainen kuvailee.

– On hienoa, että olemme voineet vieraila sotaharjoituksissa, sillä se on kaikkien etu. Väki tuntee käyttöympäristön ja -tavat, joten saamme siellä arvokkaita kommentteja, Rautiainen lisää.

Senopille kaikki palaute on todella arvokasta. Asiakkailta ja sidosryhmiltä saadut palautteet käsitellään aina systemaattisesti toiminnan, laadun ja tuotteiden kehittämiseksi.

Vain todella hyvät tuotteet läpäisevät testit

Viime aikoina materiaalien saatavuudessa on ollut haasteita ja niiden hinnat ovat olleet nousussa. Senop pysyttelee ajan hermoilla.

– Tutkimme eri vaihtoehtoja esimerkiksi tuotteiden materiaaleista ja hukkamateriaalien minimoimisesta, maailmantilanteen muuttuessa välillä radikaalistikin, Tarvainen mainitsee.

Vuosien aikana on opittu paljon. Rautiainen kertoo, että Puolustusvoimat testaa tuotteet todella tarkkaan ja ammattitaidolla, joten niiden pitää olla todella hyviä läpäistäkseen testit.

– Haluamme jatkossakin satsata siihen, että voimme tarjota tärkeimmälle asiakkaallemme juuri sellaisia palveluita, mitä asiakas kaipaa, Rautiainen ja Tarvainen sanovat.

YHDESSÄ TEHDYLLÄ KOTIMAISELLA TUOTEKEHITYKSELLÄ ON MAHDOLLISTA SAAVUTTA ETUJA VERRATTUNA ”HYLLYSTÄ OSTETTAVAAN” TUOTTEeseen, Kuten:

- Vaatimusmäärittelyssä voidaan huomioida sekä teknologian mahdollisuudet ja rajoitteet että asiakkaan tarpeet. Avoimessa tiedonvaihdossa osaaminen kehittyi molemmiin puolin ja luottamusta voidaan rakentaa helpommin.
- Tuote ja sen käyttöergonomia voidaan hioa mahdollisimman hyväksi.
- Ideoita syntyy helpommin uudenlaisten palveluiden tai laitteiden seuraavan sukupolven kehittämiseen.
- Kotimainen huoltovarmuus vahvistuu, kun poikkeusolojen vikakorjauskyky, järjestelmän elinkaaren hallinta ja tuotantovalmius löytyvät läheltä.

TEKSTI: MATTI HONKELA

SAABIN KANSSA KEHITETTY ÄLYKKÄÄT TÄHTÄIMET PARANTAVAT OSUMATARKKUUTTA STRESSAAVISSA TILANTEISSA

YKSI SENOPIN TUOTEKEHITYSPROSESSIN lopputulos, AFCD TI (Advanced Fire Control Device Thermal Imager), odottaa parhaillaan hyväksyntää, jonka oletetaan tapahtuvan vuoden 2023 alussa. Ensimmäiset testilaitteet ovat jo käytössä. Kyseessä on älykäs tähtäin, joka on kehitetty parantamaan osumatarkkuutta stressaavissa tilanteissa ja vähentämään inhimillisten virheiden mahdollisuutta. Se tuo myös lisää suorituskyykyä ja tarkkuutta asejärjestelmään.

– Tähtäin on suunniteltu Saabin Carl-Gustaf-sinkoon, mutta teknologia on laajennettavissa moneen asejärjestelmään. Se pohjautuu kehittämäämme FCTS-älytähtäimeen, joka on käytössä erilaisissa tulitukiaseissa, kuten raskaissa konekivääreissä ja kranaattikonekivääreissä. Tämä on kevyempi ja helppokäyttöisempi, uuden sukupolven ratkaisu, tuotepäällikkö **Antti Lommi** Senopilta kertoo.

Järjestelmän ergonomiata ja käytettävyyttä on testattu ja hiottu yhdessä Saabin kanssa ja tuotetta on kehitetty palautteen perusteella.

– Olemme oppineet projektissa paljon siitä, millaiset vaatimukset loppukäyttäjillä tähtäimelle on, ja mitä tähtäimen integrointi sinkoasejärjestelmään edellyttää.

Lommin mukaan AFCD TI on markkinoiden ensimmäinen älytähtäin, johon on integroitu sekä päivä- että lämpökamera.

– Modifioimalla tällaisen voisi liittää myös muihin vastaavanlaisiin asejärjestelmiin.

AFCD TI:n pääominaisuudet:

- Jäähdyttämätön lämpökamera ja päiväkamera
- Digitaalinen kuvafuusio
- Silmäturvallinen laseretäisyysmittari
- Gyro- ja kulma-anturi
- Ballistinen- ja ennakon laskenta
- OLED-näyttö
- Videon ja kuvan tallennus
- Monipuolinen liitettävyyttä (USB, RS232, Ethernet, Digital video out, DC input/output)
- Paino noin 1.5 kg

Millogin järjestämä huutokauppa houkutteli jälleen satoja Tampereen Kalkkuun

TEKSTI JA KUVAT: RUSKA PARONEN

Puolustusvoimien käytöstä poistuneen materiaalin huutokaupan suosio ei näytä laantumisen merkkejä. Vuodesta toiseen vetonauloina toimivat ajoneuvot.

Yhtenä huutokauppameklarina toimi Millogilla työskentelevä Juha Takala.

HARMAA JA AJOITTAIN sateinen kevät-sää ei pelotellut ihmisiä pois Millogin järjestämästä huutokaupasta 11.–12. toukokuuta. Huutokaupat ovat joka vuosi odotettuja ja suosittuja tapahtumia ja näin oli tälläkin kertaa. Huutokaupan kassalla työskennellyt millogilainen **Päivi Loimusalo** arvioi, että keväinen huutokauppa houkutteli satoja kävijöitä Millogin Kalkun toimipaikalle.

Huutokaupassa myydään Puolustusvoimien käytöstä poistettua materiaalia aina vaatteista ja käyttötavaroista kalustoon asti. Huutokaupattavan materiaalin hinta vaihtelee paljon. Lapion tai työka-

luja voi saada 5–10 eurolla, mutta hyvä-kuntoisesta ajoneuvosta saattaa joutua pulittamaan 30 000 euroa.

Myös huudettavien tavaroiden kunto vaihtelee laidasta laitaan. Huutokauppa-materiaali myydään romuksi merkittynä, koska tavarain jatkokäyttötarkoitusta ei voida määrittellä.

"Bonuksena hernerokka"

Suurin osa huutokauppaväestä oli kerääntynyt tapahtumassa meklareiden ympärille kuuntelemaan hintoja ja huutamaan tuotteita. Laajalla alueella riitti

kuitenkin kulkijoita ja ihmettelijöitä aina perimmäistä nurkkaa myöten.

Tamperelaispirkkalalainen isä ja poika -duo **Tapani** ja **Teemu Piippo** tutkailivat mönkijöitä. Tapani Piipon mukaan mökille tarvittaisiin ennen kaikkea työmaakontti, jossa voisi säilyttää työkaluja ja pihatarvikkeita. Tarvetta olisi kuulemma myös peräkärrylle ja pakettiautotkin kiinnostivat. Lintujen valokuvauksen harrastajana Piippo pohti lisäksi maastokuvioisen takin hankkimista kuvausretkille.

– Kävin huutokaupassa viimeksi kolme vuotta sitten. Tällä kertaa houkuttelin pojan mukaan. Täällä on kaikenlaisia

Tapani Piippo ei tunnustautunut huutokaupan vakioasiakkaaksi. Hän kertoi käyneensä huutokaupassa viimeksi kolme vuotta sitten. Tällä kertaa isä houkutteli mukaansa myös poikansa Teemu Piipon.

Millogin Kalkun toimipaikan pihalla kuhisi satoja ihmisiä ihmettelemässä tarjolla olevaa käytöstä poistettua materiaalia.

Tapsa Hepo-oja katseli huutokaupassa muun muassa moottorikelkkoja. Tällä kertaa huutokaupattavana oli yhteensä jopa 70 erilaista ajoneuvoa.

mielenkiintoisia välineitä ja hintataso on kohdillaan. Bonuksena on tietysti hernerokkaa ja lettu kiertelyn päätteeksi, Tapani Piippo avasi ajatuksiaan tapahtumasta.

Huutokauppakävijöiden joukossa oli niin ikään Akaalta Tampereelle ajellut **Tapsa Hepo-oja**. Hän oli tullut etsimään soppatykkeitä yrityskäyttöön. Hepo-oja kertoi ostaneensa soppatykkeitä aiemminkin huutokaupasta. Huudettuna hintaa soppatykillä on ollut perinteisesti hintaa 2 500 euroa, kun uutena vastaava maksaisi lähes tuplasti.

– Tällä kertaa soppatykkeitä ei löytynyt, mutta kiertelen vähän. Myös moottorikelkat kiinnostavat. Armeijan tavarat ovat oman kokemukseni mukaan olleet aina hyvässä kunnossa ja hyvin huollettuja. Tämä on muutenkin kiva tapahtuma

ja tänne voi tulla matalalla kynnyksellä, Hepo-oja tuumasi.

Kaikki myydään

Päivi Loimusalo on työskennellyt huutokaupoissa jo yli 10 vuoden ajan. Hänen mukaansa tapahtumien runko muodostuu vakiokävijöistä, jotka kiertävät kaikki huutokaupat vuodesta toiseen. Myös niin sanottuja tunnelman haastelijoitakin riittää. Toukokuuisessa huutokaupassa näkyikin muutamia perheitä, jotka kertoivat tullessa lähinnä katselemaan Puolustusvoimien isoja ajoneuvoja.

Yhtenä huutokaupameklarina toimivan, SA-kaupan esihenkilönä työskentelevän **Petri Lundelinin** mukaan perinteisimmät huutajat ovat kiinnostuneita erityisesti ajoneuvoista. Nykyään huuto-

kaupoilta haetaan kuitenkin myös materiaalia erilaisiin käsityö- tai taideprojekteihin. Yksi on kuitenkin varmaa – kaikki menee, mitä myytäväksi laitetaan.

– Tosi harvoin huutokaupoista jää mitään yli, Lundelin summaa.

Seuraava huutokauppa on suunniteltu pidettäväksi Tampereen Kalkussa lokakuussa. Tämän vuoden aikana huutokauppoja on alustavasti suunniteltu pidettäväksi myös elokuussa Millogin Tervolan toimipaikalla ja syyskuussa Millogin toimipaikalla Pansiossa. Lisäksi suunnitteilla on sotilassoittimien huutokauppa Tuusulassa Ilmatorjuntamuseon alueella elokuun alussa.

**Osaava uudistaja,
rohkea vastuunkantaja
ja reilu kumppani**

Millog